

NATURVERNFORBUNDET I HEDMARK

fylkeslag av Norges Naturvernforbund
Pb. 139, 2301 Hamar

Hamar, 21.5.2007

NVE – konsesjons- og tilsynsavg.
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Melding om planlagt økt regulering av Markbulia og nytt Einunna kraftverk – uttalelse.

Naturvernforbundet i Hedmark mener at det ikke bør gis konsesjon til å øke reguleringshøyden for Markbulidammen i Folldal til kote 870.

En reguleringshøyde på 870 m vil etter vår mening ha en ødeleggende virkning på det viktige kulturlandskapet som Einunndalen utgjør. Den nye dammen vil strekke seg innover Einunndalen i en lengde av 7-8 km like til Randmælsætra, og sørover langs Follslåtten like til passpunktet mot Folldalen. Et nytt reguleringsmagasin av denne størrelsen vil gå langt inn i det området som av Fylkesmannen er klassifisert som Hedmarks viktigste seterlandskap. I rapporten *Registrering av utvalgte kulturlandskap i Hedmark* (Rapport 2/94) vurderes Einunndalen å ha stor botanisk/økologisk verdi på grunn av mangfold, sjeldenhet og særpreg, og stor kulturhistorisk verdi på grunn av sitt helhetspreg.

Terrenget fra dagens HRV på 860 m opp til 870 m er særs flatt både vestover og sørover, slik at utbygginga vil legge store arealer under vann i forhold til økninga i magasinkapasitet, og gi brede reguleringsstrender rundt hele magasinet. I tørre nedbørsår vil neppe dammen være oppfylt om sommeren. Strandsona vil da framstå som et ekstra skjemmende syn i kulturlandskapet i en av Norges vakreste seterdaler. Selv små endringer i fyllingsgraden av magasinet vil kunne blottlegge store strandsoner i det flate landskapet.

Sjøl om området i store drag er flatt, finnes det her mindre landformer som er kvartærgeologisk interessante og som derfor ikke bør settes under vann. Elveterrasser finnes flere steder langs elva, og eskere, spylerenner o.a. smeltevannsløp danner et arkiv over smeltevannets arbeid under avslutninga av siste istid i Norge.

Tidligere registreringer av floraen i området betegner myrer og elvekanter i Einunndalen som verdifulle områder med en del sjeldne arter, og det er derfor oppretta et myrreservat noe lenger opp i dalen. En mer nøyaktig inventering av området vil gi mer detaljert kunnskap om floraen og om forekomsten av sårbare arter. Vi antar at artsmangfoldet vil være noenlunde det samme som i Meløyfloen naturreservat noen km lenger nordvest.

Vi merker oss også at området som er foreslått neddemt er leveområde for villrein. Villreins leveområder er gjennom kraftutbygging og andre former for utbygging blitt gradvis innskrenka gjennom lang tid. I dag er det svært viktig at gjenværende områder ikke reduseres ytterligere, og at norske myndigheter tar sitt ansvar for å redde villreinstammen alvorlig. Den planlagte dammen vil redusere beiteområdene både for bufe og ikke minst for villreinen. 3 km² som i dag er et mye brukt beiteområde for bukkflokker med villrein utover sommeren og høsten vil forsvinne. Et viktig elgtrekk fra Einunnfjellet vil også bli sperret. Oppdemmingen vil derfor ha negativ effekt for hjortedyra, og kanskje spesielt villreinen, men også rype og

hare vil bli fortrenget. Både fauna og flora, men også jakt og friluftsliv, vil derfor med den foreslåtte oppdemmingen bli skadelidende.

I kommuneplanen for Folldal ligger det aktuelle damområdet innenfor areal som er avmerka som villreinens leveområde. Villreinens leveområder har vært avgjørende både for utvidelsen av nasjonalpark og ikke minst for landskapsvern i Knutshø villreinområde. Konsekvensutredningen må derfor tillegge disse forhold vesentlig vekt og må utføres av eksperter på villrein, og slik at lokalkunnskap fra distriktet og historiske data også trekkes inn.

Verneområdene er kommet til etter at Samla Plan ble satt opp. Selve damområdet ligger inn mot 2 km utenfor verneområdet, men neddemmingen vil utvilsomt ha skadevirkninger ikke minst for villreinens bruk av randsonene i leveområdet. Området som blir berørt har verdier som vernes i dag etter naturvernloven. Da blir det noe merkelig at eldre vurderinger i Samla Plan forblir uendret.

Naturvernforbundet vil videre kreve at det foretas en konsekvensanalyse av reguleringsmagasinets virkning på klimaet. Klimautredningen må for det første se på virkninger på lokalklimaet. Dernest krever vi at det utarbeides oversikt over utslipp av CO² og metangass fra oversvømt, råtnende vegetasjon. Nyere forskningsresultater viser at særlig grunne vannkraftmagasiner i vegetasjonsrike områder gir utslipp av klimagasser.

Naturvernforbundet i Hedmark vil på nåværende tidspunkt ikke tilrå at det gis konsesjon til en utvidelse av Markbulidammen som foreslått, ut fra hensynet til seterlandskapet, det biologiske mangfoldet og villreinstammen spesielt.

for Naturvernforbundet i Hedmark

Lars Mæhlum

Kopi:

Glommens og Lågens Brukseierforening v. Trond Taugbøl
Fylkesmannen i Hedmark – miljøvernadv.
Norges Naturvernforbund